Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdare Bölgesi Hükümeti Arasında 10782

31.12.2025 Tarihli 33124 Sayılı Resmi Gazete - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hakkında Karar 10782

31.12.2025 Tarihli 33124 Sayılı Resmi Gazete

KARAR

Karar Sayısı: 10782

24 Eylül 2024 tarihinde Hong Kong'da imzalanan ve 7569 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdare Bölgesi Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması" ve eki "Protokol"ün onaylanmasına, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

30 Aralık 2025

Recep Tayyip ERDOĞAN CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÇİN HALKCUMHURİYETİ HONG KONG ÖZEL İDARE BÖLGESİ HÜKÜMETİARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTEVERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞI İLEVERGİDEN KAÇINMAYA ENGEL OLMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdare Bölgesi Hükümeti;

Ekonomik ilişkilerini geliştirmek ve vergi konularında işbirliğini artırmak isteğiyle;

Vergi kaçakçılığı veya vergiden kaçınma yoluyla (üçüncü ülkelerin mukimlerinin dolaylı menfaatleri için bu anlaşmada sağlanan kolaylıkları elde etmeyi amaçlayan anlaşma seçme düzenlemeleri yoluyla olanlar dâhil), vergilendirmeme veya düşük vergilendirme fırsatları yaratılmadan gelir üzerinden alınan vergiler bakımından çifte vergilendirmeyi önleyen bir Anlaşma yapmak amacıyla;

Aşağıdaki şekilde anlaşmışlardır:

Madde 1 Kapsanan Kişiler

1- Bu Anlaşma, Akit Taraflardan birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır. 2- Anlaşmanın amaçları bakımından, Akit Taraflardan herhangi birisinin vergi kanunları uyarınca mali açıdan tamamen veya kısmen şeffaf olarak değerlendirilen bir kuruluş veya yapı tarafından veya bunlar aracılığıyla elde edilen gelir, ancak bir Akit Tarafça vergilendirme amaçları bakımından kendi mukiminin geliri olarak değerlendirildiği sürece bu Akit Taraf mukiminin geliri olarak değerlendirilecektir.

Madde 2 Kapsanan Vergiler

1- Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Taraf veya politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri adına gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır. 2- Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile teşebbüsler tarafından ödenen ücret ya da maaşların toplam tutarı üzerinden alınan vergiler de dâhil olmak üzere, toplam gelir veya gelirin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelir üzerinden alınan vergiler olarak kabul edilecektir. 3- Anlaşmanın uygulanacağı mevcut vergiler özellikle: (a) Hong Kong Özel İdare Bölgesi yönünden:

kişisel değerleme uyarınca konulsun veya konulmasın; (i) kazanç vergisi; (ii) maaş vergisi; ve (iii) emlak vergisi (bundan böyle “Hong Kong Özel İdare Bölgesi vergisi” olarak bahsedilecektir); (b) Türkiye yönünden: (i) gelir vergisi; ve (ii) kurumlar vergisi (bundan böyle “Türk vergisi” olarak bahsedilecektir).
Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Akit Tarafların yetkili makamları, ilgili vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3 Genel Tanımlar

Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, metin aksini gerektirmedikçe: (a) (i) “Hong Kong Özel İdare Bölgesi” terimi, Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdare Bölgesi vergi hukukunun uygulandığı herhangi bir yeri ifade eder;

(ii) “Türkiye” terimi, kara ülkesini, iç sularını, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, bunun yanı sıra canlı veya cansız doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amacıyla Türkiye’nin uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemenlik hakkı ve yargı yetkisine sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder;

(b) “Şirket” terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

(c) “yetkili makam” terimi:

(i) Hong Kong Özel İdare Bölgesi yönünden, İç Gelirler Başkanını veya onun yetkili temsilcisini;

(ii) Türkiye yönünden, Hazine ve Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini;

ifade eder;

(d) “bir Akit Taraf” ve “diğer Akit Taraf” terimleri, metnin gereğine göre Hong Kong Özel İdare Bölgesi veya Türkiye anlamına gelir;

(e) “bir Akit Taraf teşebbüsü” ve “diğer Akit Taraf teşebbüsü” terimleri sırasıyla, bir Akit Tarafın mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Akit Tarafın mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;

(f) “uluslararası trafik” terimi, yalnızca diğer Akit Tarafın sınırları içinde bulunan yerler arasında yapılan gemi veya uçak işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Akit Taraf teşebbüsü tarafından gemi veya uçak işletilerek yapılan her türlü taşımacılığı ifade eder.

(g) “kanuni merkez” terimi, Türkiye yönünden, Türk Ticaret Kanunu’na göre tescil edilen kayıtlı merkezi ifade eder.

(h) Türkiye açısından “vatandaş” terimi:

(i) Türkiye’nin vatandaşlığına veya uyrukluğuna sahip herhangi bir gerçek kişiyi; ve

(ii) Türkiye’de yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir tüzel kişiyi, ortaklığı veya birliği

ifade eder;

(i) “kişi” terimi, bir gerçek kişiyi, bir şirketi ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsar;

(j) “vergi” terimi, metnin gereğine göre, Hong Kong Özel İdare Bölgesi vergisini veya Türk vergisini ifade eder.

Anlaşmanın bir Akit Tarafça herhangi bir tarihte uygulanması bakımından, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini gerektirmedikçe, Anlaşmanın uygulandığı vergilerin amaçları bakımından, o tarihte bu Akit Tarafın mevzuatında sahip olduğu anlamı taşıyacak ve bu Akit Tarafın yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan herhangi bir anlam, bu Akit Tarafın diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

Madde 4 Mukim

Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, “bir Akit Tarafın mukimi” terimi; (a) Hong Kong Özel İdare Bölgesi yönünden:

(i) mutaden Hong Kong Özel İdare Bölgesi’nde ikamet eden herhangi bir gerçek kişiyi;

(ii) Hong Kong Özel İdare Bölgesi’nde bir tahakkuk yılı boyunca 180 günden daha fazla kalan veya biri ilgili tahakkuk yılı olmak üzere üst üste iki tahakkuk yılında 300 günden fazla kalan herhangi bir gerçek kişiyi;

(iii) Hong Kong Özel İdare Bölgesi’nde kurulmuş veya Hong Kong Özel İdare Bölgesi dışında kurulmakla birlikte genel olarak Hong Kong Özel İdare Bölgesi’nden yönetilen veya kontrol edilen bir şirketi;

(iv) Hong Kong Özel İdare Bölgesi mevzuatı uyarınca kurulan veya Hong Kong Özel İdare Bölgesi dışında kurulmakla birlikte genel olarak Hong Kong Özel İdare Bölgesi’nden yönetilen veya kontrol edilen diğer herhangi bir kişiyi

ifade eder;

(b) Türkiye yönünden, Türk mevzuatı uyarınca ev, ikametgâh, kanuni merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle burada vergiye tabi olan herhangi bir kişi anlamına gelir. Ancak bu terim, yalnızca Türkiye'deki kaynaklardan elde edilen gelir nedeniyle Türkiye'de vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz;

(c) her iki Akit Taraf yönünden de, bu Akit Tarafların Hükümetleri ile herhangi bir politik alt bölümü ya da mahalli idarelerini ifade eder.

1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Tarafın da mukimi olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir: (a) bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir evin bulunduğu Akit Tarafın mukimi kabul edilecektir; eğer kişinin her iki Akit Tarafta da daimi olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, yalnızca kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu (hayati menfaatlerinin merkezi olan) Akit Tarafın mukimi kabul edilecektir;

(b) eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Akit Taraf saptanamazsa veya her iki Akit Tarafta da daimi olarak kalabileceği bir evi yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Akit Tarafın mukimi kabul edilecektir;

(c) eğer kişinin her iki Akit Tarafta da kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Akit Tarafta da böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi yalnızca yerleşme hakkına sahip olduğu (Hong Kong Özel İdare Bölgesi yönünden) ya da vatandaşı olduğu (Türkiye yönünden) Akit Tarafın mukimi kabul edilecektir;

(d) eğer kişi hem Hong Kong Özel İdare Bölgesi'nde yerleşme hakkına sahip hem Türkiye vatandaşı ise veya ne Hong Kong Özel İdare Bölgesi'nde yerleşme hakkına sahip ne de Türkiye vatandaşı ise, Akit Tarafların yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşma yoluyla çözeceklerdir.

Gerçek kişi dışındaki bir kişi, 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla her iki Akit Tarafın da mukimi olduğunda, Akit Tarafların yetkili makamları, bu kişinin Anlaşmanın amaçları bakımından hangi Akit Tarafın mukimi olarak kabul edileceğini, kurulduğu ya da başka türlü kurumlaştığı yer, kanuni merkezinin bulunduğu yer ve diğer ilgili unsurları dikkate alarak karşılıklı anlaşma yoluyla belirlemeye gayret edeceklerdir. Böyle bir anlaşmaya varılamaması durumunda, bu kişi, Akit Tarafların yetkili makamları tarafından uzlaşılan durum ve usuller hariç olmak üzere, Anlaşma ile sağlanan vergi indirimi veya muafiyetlere hak kazanamayacaktır.

Madde 5 İşyeri

Bu Anlaşmanın amaçları bakımından “işyeri” terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir. “İşyeri” terimi özellikle şunları kapsamına alır: (a) yönetim yeri; (b) şube; (c) büro; (d) fabrika; (e) atölye; ve

(f) maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer.

“İşyeri” terimi ayrıca aşağıdakileri de kapsayacaktır: (a) 183 günü aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlarla ilgili gözetim faaliyetleri;

(b) bir teşebbüs tarafından, çalışanları veya teşebbüs tarafından bu amaçla görevlendirilen diğer personel aracılığıyla bir Akit Tarafta ifa edilen ve ilgili vergilendirme dönemi içinde başlayan veya biten herhangi bir on iki aylık dönemde toplam 183 günü aşan bir süre veya sürelerde devam eden (aynı veya bağlı proje için), danışmanlık hizmetleri de dâhil, hizmet tedarikleri.

Yalnızca, 3(a) fıkrasında belirtilen 183 günlük sürenin aşılıp aşılmadığının belirlenmesi bakımından: (a) bir Akit Taraf teşebbüsünün, diğer Akit Tarafta bir inşaat şantiyesi veya yapım, montaj ya da kurma projesi oluşturan bir yerde faaliyet yürütmesi veya böyle bir yerle ilgili gözetim faaliyetlerinde bulunması ve bu faaliyetlerin toplamda, 183 günü geçmeden 30 günü aşan bir veya birden fazla zaman dilimi içerisinde yürütülmesi durumunda; ve

(b) ilk bahsedilen teşebbüs ile yakın ilişkili bir veya birden fazla teşebbüs tarafından, diğer Akit Tarafta, aynı inşaat şantiyesi veya yapım, montaj ya da kurma projesinde veya bunlarla ilgili gözetim faaliyetlerinde, her biri 30 günü aşan farklı zaman dilimleri içerisinde olmak üzere bağlantılı faaliyetlerin yürütülmesi halinde,

bu farklı zaman dilimleri, ilk bahsedilen teşebbüsün anılan inşaat şantiyesi veya yapım, montaj ya da kurma projesinde yürüttüğü süreye eklenecektir.

Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, “işyeri” teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir: (a) tesislerin, teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın yalnızca depolanması veya teşhiri amacıyla kullanılması;

(b) teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca depolama veya teşhir amacıyla elde tutulması;

(c) teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüs tarafından işlenmesi amacıyla elde tutulması;

(d) işe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca teşebbüs için mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

(e) işe ilişkin sabit bir yerin, teşebbüs için yalnızca diğer herhangi bir faaliyetin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;

(f) işe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca (a) ila (e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin herhangi bir bileşimini icra etmek için elde tutulması;

ancak söz konusu faaliyetin veya (f) bendi yönünden, işe ilişkin sabit yerdeki genel faaliyetin, hazırlayıcı veya yardımcı nitelikte olması şarttır.

5 inci fıkra, bir teşebbüs tarafından kullanılan veya elde tutulan işe ilişkin sabit bir yere, aynı teşebbüsün veya onunla yakın ilişkili bir teşebbüsün, aynı yerde veya aynı Akit Taraftaki bir başka yerde ticari faaliyet yürütmesi ve:

(a) bu yerin veya diğer yerin, bu madde hükümleri uyarınca, teşebbüs veya onunla yakın ilişkili teşebbüs için işyeri oluşturması; veya

(b) iki teşebbüs tarafından aynı yerde ya da aynı teşebbüs veya onunla yakın ilişkili teşebbüsler tarafından iki yerde yürütülen faaliyetlerin birleşmesi sonucu meydana gelen genel faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı nitelikte olmaması

durumlarında; iki teşebbüs tarafından aynı yerde ya da aynı teşebbüs veya onunla yakın ilişkili teşebbüsler tarafından iki yerde yürütülen ticari faaliyetlerin, bütünsel bir ticari işleyişin kısımları olan tamamlayıcı işlevleri oluşturması kaydıyla uygulanmayacaktır.

1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, ancak 8 inci fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir kişinin bir Akit Tarafta, diğer Akit Tarafın bir teşebbüsü adına hareket etmesi durumunda, bu kişinin: (a) mutaden sözleşme akdetmesi veya teşebbüsçe üzerinde maddi değişiklik yapılmaksızın rutin olarak akdedilen sözleşmelerin akdedilmesi yolunda mutaden asli rol oynaması ve anılan sözleşmelerin:

(i) teşebbüs adına; veya

(ii) anılan teşebbüsün, mülkiyetine veya kullanım hakkına sahip olduğu varlıkların mülkiyetinin devredilmesi veya kullanım hakkının verilmesi amacıyla; veya

(iii) anılan teşebbüs tarafından hizmetlerin tedariki amacıyla,

düzenlenmesi halinde, söz konusu kişinin faaliyetleri 5 inci fıkrada sayılan ve anılan fıkra hükümlerine göre işe ilişkin sabit bir yer aracılığıyla (6 ncı fıkranın uygulanacağı işe ilişkin sabit bir yer dışında) yürütüldüğünde bu sabit yere işyeri mahiyeti kazandırmayan faaliyetlerle sınırlı olmadıkça,

(b) kişi mutaden sözleşme akdetmediği veya sözleşmelerin akdedilmesi yolunda asli rol oynamadığı halde teşebbüs adına düzenli olarak sevk ettiği mallardan veya ticari eşyadan ilk bahsedilen Tarafta mutaden mal veya ticari eşya stoku bulundurursa

söz konusu kişinin teşebbüs için üstlendiği her türlü faaliyet dolayısıyla anılan teşebbüsün ilk bahsedilen Akit Tarafta bir işyerine sahip olduğu kabul edilecektir.

7 nci fıkra, bir Akit Tarafta, diğer Akit Tarafın bir teşebbüsü namına hareket eden kişinin, ilk bahsedilen Akit Tarafta, bağımsız acente olarak işlerini yürütmesi ve bu işlerin olağan gidişatı içerisinde teşebbüs için hareket etmesi durumunda uygulanmayacaktır. Bununla birlikte, bir kişinin münhasıran ya da neredeyse münhasıran, yakın ilişkili olduğu bir ya da birden fazla teşebbüs namına hareket etmesi durumunda, bu kişi, bu fıkranın taşıdığı anlamda, söz konusu teşebbüs veya teşebbüsler bakımından bağımsız acente olarak değerlendirilmeyecektir. Bir Akit Tarafın mukimi olan bir şirketin, diğer Akit Tarafın mukimi olan veya bu diğer Akit Tarafta ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol etmesi ya da onun tarafından kontrol edilmesi, tek başına, bu şirketlerden birinin diğeri için bir işyeri oluşturmasına neden olmayacaktır. Bu maddenin amaçları bakımından, bir kişi veya teşebbüs, bir teşebbüs ile, tüm ilgili durum ve koşullar altında birisinin diğerinin üzerinde kontrole sahip olması veya her ikisinin de aynı kişi ya da teşebbüslerin kontrolü altında bulunması durumunda, yakın ilişkilidir. Her durumda, bir kişi veya teşebbüs, bir teşebbüs ile, birinin diğeri üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak yüzde 50’den fazla gerçek menfaate (veya bir şirket yönünden, toplam oy hakkı ve şirket hisselerinin değerinin ya da öz sermaye yararlanma hakkının yüzde 50’den fazlasına) sahip olması veya başka bir kişi veya teşebbüsün, bu kişi ve teşebbüs veya her iki teşebbüs üzerinde, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde 50’den fazla gerçek menfaate (veya

bir şirket yönünden, toplam oy hakkı ve şirket hisselerinin değerinin ya da öz sermaye yararlanma hakkının yüzde 50'den fazlasına) sahip olması halinde yakın ilişkili olarak değerlendirilecektir.

Madde 6 Gayrimenkul Varlıklardan Elde Edilen Gelir

Bir Akit Taraf mukiminin diğer Akit Tarafta bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dâhil), bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir. "Gayrimenkul varlık" terimi, söz konusu varlığın bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her hâlükârda, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım (balık üretimi ve yetiştiriciliği dâhil) ve ormancılıkta kullanılan hayvanları ve araçları, gayrimenkul mülkiyetine ilişkin genel hukuk kurallarının uygulanacağı hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler ve uçaklar gayrimenkul varlık olarak değerlendirilmeyecektir.

1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklarından elde edilen gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7 Ticari Kazançlar

Bir Akit Taraf teşebbüsüne ait kazanç, söz konusu teşebbüs diğer Akit Tarafta, orada bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Akit Tarafta vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazançları, bu diğer Akit Tarafta, yalnızca: (a) bu işyerine;

(b) diğer Akit Tarafta, bu işyeri vasıtasıyla satılan mal veya ticari eşya ile aynı veya benzer nitelikteki mal veya ticari eşyaların satışlarına; veya

(c) diğer Akit Tarafta gerçekleştirilen, bu işyeri vasıtasıyla yapılan faaliyetlerle aynı veya benzer nitelikteki diğer ticari faaliyetlere

atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere vergilendirilebilir. Ancak, bir teşebbüs, satışların veya ticari faaliyetin bu Anlaşma uyarınca fayda sağlamanın dışındaki nedenlerle gerçekleştirildiğini ispat edebilecek durumda ise (b) veya (c) bentleri uygulanmayacaktır.

3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Taraf teşebbüsü diğer Akit Tarafta yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunduğunda, her iki Akit Tarafta da bu işyerine atfedilecek kazanç, bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturan teşebbüsten tamamen bağımsız olarak faaliyet gösterseydi elde edeceği kazanç ile aynı miktarda olacaktır. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Akit Tarafta veya bir başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderleri de dahil olmak üzere, işyerinin faaliyet amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir. Bununla beraber, işyeri tarafından teşebbüsün ana merkezine veya diğer herhangi bir bürosuna, patentlerin veya diğer hakların kullanımı karşılığında yapılan gayri maddi hak bedeli, ücret veya diğer benzeri ödemelerin ya da verilen belirli hizmetler veya yönetim karşılığında yapılan komisyon ödemelerinin ya da bankacılık teşebbüsleri hariç olmak üzere, işyerine ödünç verilen para nedeniyle ödenen faizlerin gider olarak indirilmesine (gerçek giderlerin geri ödenmesi dışında) müsaade edilmeyecektir. Benzer şekilde, işyeri tarafından teşebbüsün ana merkezine veya diğer herhangi bir bürosundan patentlerin veya diğer hakların kullanımı karşılığında alınan gayri maddi hak bedeli, ücret veya diğer benzeri ödemeler ya da verilen belirli hizmetler veya yönetim karşılığında alınan komisyonlar ya da bankacılık teşebbüsleri hariç olmak üzere, teşebbüsün ana merkezine veya diğer herhangi bir bürosuna ödünç verilen para karşılığında alınan faizler, işyerinin kazancının belirlenmesinde (gerçek giderlerin geri ödenmesi hariç) dikkate alınmayacaktır. Bir işyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs için yalnızca mal veya ticari eşya satın alınması dolayısıyla hiçbir kazanç atfedilmeyecektir.

Kazanç, Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını kapsamına aldığında, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8 Deniz ve Hava Taşımacılığı

Bir Akit Taraf teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu Akit Tarafta vergilendirilecektir. 1 inci fıkra hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa, bir ortak girişime veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9 Bağımlı Teşebbüsler

(a) Bir Akit Taraf teşebbüsü, doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Taraf teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında; veya (b) aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Taraf teşebbüsünün ve diğer Akit Taraf teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında,

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari veya mali ilişkilerde oluşan veya oluşturulan koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu koşullar altında, teşebbüslerden birisinde olması gereken, fakat bu koşullar nedeniyle kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenebilir ve buna göre vergilendirilebilir.

Bir Akit Tarafın, kendi teşebbüsünün kazancına, diğer Akit Tarafta vergilendirilen diğer Akit Taraf teşebbüsünün kazancını dahil edip vergilendirmesi ve bu ilk bahsedilen Akit Tarafın dahil ettiği bu kazancın iki teşebbüs arasındaki koşullar bağımsız teşebbüsler arasında geçerli olacak koşullar olsaydı kendi teşebbüsüne atfedilecek kazançlar olduğunu iddia etmesi durumunda, diğer Akit Tarafın gerekli düzeltmeleri uygun bulması halinde bu diğer Akit Taraf söz konusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltmenin belirlenmesinde, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Tarafların yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10 Temettüler

Bir Akit Tarafın mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Tarafın bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir. Bununla beraber, bir Akit Tarafın mukimi olan bir şirket tarafından ödenen temettüler, bu Akit Tarafta ve bu Akit Tarafın mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehtarı diğer Akit Tarafın bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi: (a) gerçek lehtar, temettülerin ödeme günü dahil 365 günlük bir süre boyunca temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25’ini elinde tutan bir şirket (ortaklık hariç) ise (bu sürenin hesaplanmasında, hisseleri elinde bulunduran veya temettüleri ödeyen şirketteki birleşme veya bölünme gibi, doğrudan şirketin yeniden yapılanmasından kaynaklanan hissedarlık değişiklikleri dikkate alınmayacaktır) gayrisafi temettü tutarının yüzde 5’ini;

(b) tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 10’unu aşmayacaktır.

Bu fıkra, içinden temettülerin ödendiği kazançlar yönünden şirketin vergilendirilmesini etkilemeyecektir.

Bu maddede kullanılan “temettü” terimi, hisselerden, “intifa” senetlerinden veya “intifa” haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazanca katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanı sıra dağıtımı yapan şirketin mukim olduğu Akit Tarafın mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirler ile yatırım fonu veya yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri ifade eder. Diğer Akit Tarafta yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan bir Akit Taraf şirketinin kazancı 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden bu maddenin 2(a) fıkrasına uygun olarak, işyerinin bulunduğu Akit Tarafta vergilendirilebilir. Bir Akit Taraf mukimi olan temettünün gerçek lehtarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Tarafta, orada yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Akit Tarafta yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyeti icra ederse ve söz konusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 11 Faiz

Bir Akit Tarafta doğan ve diğer Akit Tarafın bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir. Bununla beraber, bir Akit Tarafta doğan faiz, bu Akit Tarafta ve bu Akit Tarafın mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak faizin gerçek lehtarı diğer Akit Tarafın bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi: (a) bir finansal kurum tarafından, vadesi 2 yılı aşan kredi veya borçlanma araçlarına ilişkin olarak elde edilen faizin gayrisafi tutarının yüzde 7,5’ini;

(b) tüm diğer durumlarda faizin gayrisafi tutarının yüzde 10’unu

aşmayacaktır.

Bu maddenin 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Tarafta doğan faiz; (a) Hong Kong Özel İdare Bölgesi yönünden:

(i) Hong Kong Özel İdare Bölgesi Hükümeti’ne;

(ii) Hong Kong Para İdaresi’ne;

(iii) Kambiyo Fonu’na;

(b) Türkiye yönünden:

(i) Türkiye Hükümeti’ne, politik alt bölümlerine ya da mahalli idarelerine;

(ii) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’na;

(iii) Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.’ye

ödenmesi durumunda bu Akit Tarafta vergiden istisna edilecektir.

Bu maddede kullanılan “faiz” terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın ve borçlunun kazancına katılma hakkı tanısın tanımasın, her nevi alacaktan doğan gelirleri ve özellikle kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerine ilişkin prim ve ikramiyeler dâhil olmak üzere, söz konusu menkul kıymet, tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirler ile gelirin doğduğu Akit Tarafın vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer bütün gelirleri ifade eder. Geç ödemelerden kaynaklanan cezalar, bu maddenin amacı bakımından faiz olarak değerlendirilmeyecektir. Faizin, bir Akit Taraf mukimi olan gerçek lehtarı; faizin doğduğu diğer Akit Tarafta, orada bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Akit Tarafta yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyeti icra ederse ve söz konusu faizin ödendiği alacak ile (a) bu işyeri veya sabit yer arasında veya (b) 7 nci maddenin 1(c) fıkrasında bahsedilen ticari faaliyetler arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1, 2 ve 3 üncü fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumlarda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır. Bir Akit Tarafın mukimi tarafından ödenen faizin, o Akit Tarafta doğduğu kabul olunacaktır. Bununla beraber faiz ödeyen kişi, bir Akit Tarafın mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Tarafta faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu faizin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Tarafta doğduğu kabul olunacaktır.

Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehtar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumda ödeyici ile gerçek lehtar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ödemelerin aşan kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Tarafın mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12 Gayrimaddi Hak Bedelleri

Bir Akit Tarafta doğan ve diğer Akit Tarafın bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir. Bununla beraber, bir Akit Tarafta doğan gayrimaddi hak bedelleri, bu Akit Tarafta ve bu Akit Tarafın mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehtarı diğer Akit Tarafın bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi; (a) sınai, ticari veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanım hakkına ilişkin gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 7,5'ini,

(b) diğer bütün durumlarda gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu

aşmayacaktır.

Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri veya radyo veya televizyon yayınlarında kullanılan film veya kayıtlar dâhil olmak üzere, edebi, sanatsal veya bilimsel çalışmalara ilişkin her nevi telif hakkının, her nevi patentin, ticari markanın, tasarım veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında ya da sınai, ticari veya bilimsel ekipmanın kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında veya sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi karşılığında yapılan her türlü ödemeyi ifade eder.

4. Gayrimaddi hak bedelinin bir Akit Taraf mukimi olan gerçek lehtarı, gayrimaddi hak bedelinin doğduğu diğer Akit Tarafta, orada bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Akit Tarafta yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyeti icra ederse ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile (a) bu işyeri veya sabit yer arasında veya (b) 7 nci maddenin 1(c) fıkrasında bahsedilen ticari faaliyetler arasında

etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumlarda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Tarafın mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Akit Tarafta doğduğu kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, bir Akit Tarafın mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Tarafta gayrimaddi hak bedelini ödeme yükümlülüğü ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Tarafta doğduğu kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehtar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumda ödeyici ile gerçek lehtar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ödemelerin aşan kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Tarafın mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 13 Sermaye Değer Artış Kazançları

Bir Akit Taraf mukimince, diğer Akit Tarafta yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir. Bir Akit Taraf teşebbüsünün diğer Akit Tarafta sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dâhil menkul varlıkların veya bir Akit Taraf mukiminin diğer Akit Tarafta serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dâhil olmak üzere, bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir. Bir Akit Taraf teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçakların veya söz konusu gemi veya uçakların işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca bu Akit Tarafta vergilendirilecektir. Bir Akit Taraf mukimince hisse ya da bir ortaklık veya tröste ilişkin haklar gibi benzer hakların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, elden çıkarma öncesindeki 365 gün içerisindeki herhangi bir zamanda, bu hisse veya benzer hakların değerinin yüzde 50’sinden fazlasının, doğrudan veya dolaylı olarak 6 ncı maddede tanımlanan ve diğer Akit Tarafta bulunan gayrimenkul varlıklardan kaynaklanması halinde bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir. Bir Akit Tarafta 1, 2, 3 ve 4 üncü fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan ve diğer Akit Tarafın bir mukimi tarafından elde edilen kazançlar ilk bahsedilen Akit Tarafta vergilendirilebilir.

Madde 14 Serbest Meslek Faaliyetleri

Bir Akit Taraf mukimi olan bir gerçek kişinin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelirler, diğer Akit Tarafta da vergilendirilebildiği aşağıdaki durumlar hariç olmak üzere, yalnızca bu Akit Tarafta vergilendirilecektir:

(a) eğer bu kişi, faaliyetlerini icra etmek için diğer Akit Tarafta sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip ise; bu durumda, yalnızca bu sabit yere atfedilebilen gelir bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir; veya

(b) eğer bu kişi diğer Akit Tarafta, ilgili vergilendirme döneminde başlayan veya biten herhangi bir on iki aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya daha fazla süre kalırsa; bu durumda, yalnızca bu diğer Akit Tarafta icra ettiği faaliyetlerinden elde ettiği gelir bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir. “Serbest meslek faaliyetleri” terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, diş hekimlerinin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsar.

Madde 15 Bağımlı Faaliyetler

16, 18 ve 19 uncu maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Taraf mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiği maaş, ücret ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Akit Tarafta ifa edilmedikçe, yalnızca bu Akit Tarafta vergilendirilecektir. Hizmet diğer Akit Tarafta ifa edilirse, buradan elde edilen söz konusu gelir bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir.

1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Taraf mukiminin diğer Akit Tarafta ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer: (a) gelir elde eden kişi, diğer Akit Tarafta, ilgili vergilendirme döneminde başlayan veya biten herhangi bir on iki aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmayan bir süre bulunursa; ve

(b) ödeme, diğer Akit Tarafın mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa; ve

(c) ödeme, işverenin diğer Akit Tarafta sahip olduğu bir işyeri veya sabit yer tarafından yüklenilmiyorsa

yalnızca ilk bahsedilen Akit Tarafta vergilendirilecektir.

Bu maddenin önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Taraf teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen bir gemi veya uçakta ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir yalnızca bu Akit Tarafta vergilendirilecektir.

Madde 16 Yöneticilere Yapılan Ödemeler

Bir Akit Taraf mukiminin, diğer Akit Taraf mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri gelirler, bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir.

Madde 17 Sanatçı ve Sporcular

14 ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Taraf mukiminin tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısı gibi bir sanatçı veya bir müzisyen ya da bir sporcu sıfatıyla diğer Akit Tarafta icra ettiği şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Akit Tarafta vergilendirilebilir. Bir sanatçının ya da sporcunun bu sıfatla icra ettiği şahsi faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisi adına değil de bir başka kişi adına tahakkuk ederse, bu gelir, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Tarafta vergilendirilebilir. Bir sanatçı veya sporcunun bir Akit Tarafta icra ettiği faaliyetlerden elde ettiği gelir, bu Akit Tarafa yapılan ziyaretin tamamen veya önemli ölçüde diğer Akit Tarafın veya politik alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından karşılanması halinde, bu Akit Tarafta vergiden istisna edilecektir.

Madde 18 Emekli Maaşları ve Düzenli Ödemeler

19 uncu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Tarafta doğan ve diğer Akit Taraf mukimine geçmiş çalışmaları veya kendi hesabına çalışması karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler (toplu ödemeler dâhil) ile sosyal güvenlik ödemeleri yalnızca ilk bahsedilen Akit Tarafta vergilendirilecektir. Bu hüküm, aynı zamanda, bir Akit Taraf mukimine yapılan düzenli ödemelere de uygulanacaktır.

2. “Düzenli ödeme” terimi, para veya parayla ölçülebilir tam ve yeterli bir menfaat karşılığında ödemede bulunma yükümlülüğü altında, ömür boyu ya da belirli veya öngörülebilir bir süre boyunca, belirli zamanlarda düzenli olarak ödenen belirli bir meblağı ifade eder.

Madde 19 Kamu Hizmeti

1. (a) Bir Akit Tarafa, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Akit Taraf Hükümeti, alt bölüm veya idare tarafından yapılan emekli maaşı dışında kalan maaş, ücret ödemeleri ve diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Akit Tarafta vergilendirilecektir.

(b) Bununla beraber, hizmet diğer Akit Tarafta ifa edilirse ve gerçek kişi bu diğer Akit Tarafın bir mukimi ise, söz konusu maaş, ücret ve diğer benzeri ödemeler yalnızca bu diğer Akit Tarafta vergilendirilecektir. Ancak, bu kişinin:

(i) Hong Kong Özel İdare Bölgesi yönünden, burada yerleşme hakkına sahip olması ve Türkiye yönünden Türk vatandaşı olması; veya

(ii) yalnızca bu hizmeti ifa etmek amacıyla bu Akit Tarafın bir mukimi durumuna geçmemiş olması gerekmektedir.

2. (a) Bir Akit Tarafa, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Akit Tarafın Hükümeti, alt bölüm veya idare tarafından veya bunlarca oluşturulan ya da katkıda bulunulan fonlardan ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler (toplu ödemeler dâhil), yalnızca bu Akit Tarafta vergilendirilecektir.

(b) Bununla beraber, gerçek kişinin diğer Akit Tarafın bir mukimi olması durumunda söz konusu emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler (toplu ödemeler dâhil) bu diğer Akit Tarafta da vergilendirilebilir. Ancak, bu kişinin:

(i) Hong Kong Özel İdare Bölgesi yönünden, burada yerleşme hakkına sahip olması;,

(ii) Türkiye yönünden, Türk vatandaşı olması gerekmektedir.

3. Bir Akit Taraf, politik alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı olarak verilen hizmetler karşılığında yapılan maaş, ücret, emekli maaşı ödemeleri (toplu ödemeler dâhil) ve diğer benzeri ödemelere 15, 16, 17 ve 18 inci maddelerin hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20 Öğrenciler

Bir Akit Tarafı ziyareti sırasında veya ziyaretinin hemen öncesinde diğer Akit Tarafın mukimi olan ve ilk bahsedilen Akit Tarafta yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere, geçimini, öğrenimini veya mesleki eğitimini sağlayabilmesi için bu Akit Tarafın dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu Akit Tarafta vergilendirilmeyecektir.

Madde 21 Diğer Gelirler

Bir Akit Taraf mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın önceki maddelerinde ele alınmayan gelir unsurları, yalnızca bu Akit Tarafta vergilendirilecektir. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Akit Taraf mukimi olan söz konusu gelirin lehtarı, diğer Akit Tarafta yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Akit Tarafta yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyeti icra ederse ve gelirin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu gelire 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 22 Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi

Hong Kong Özel İdare Bölgesi yönünden çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir: Hong Kong Özel İdare Bölgesi dışındaki bir ülkede ödenen verginin Hong Kong Özel İdare Bölgesi vergisinden mahsubuna ilişkin Hong Kong Özel İdare Bölgesi mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere (bu maddenin genel prensibini etkilemeyecektir), Hong Kong Özel İdare Bölgesi mukimi olan bir kişinin, Türkiye'deki kaynaklardan elde ettiği gelir üzerinden, Türkiye mevzuatı gereğince ve bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak doğrudan veya tevkifat suretiyle ödediği Türk vergisinin (bu hükümlerin, yalnızca gelirin aynı zamanda bir Türkiye mukimi tarafından elde edilen bir gelir olması nedeniyle Türkiye'ye vergilendirme hakkı verdiği durumlar hariç) söz konusu gelir üzerinden alınacak Hong Kong Özel İdare Bölgesi vergisinden mahsubuna, bu mahsup, söz konusu gelir üzerinden Hong Kong Özel İdare Bölgesi'nin vergi mevzuatına göre hesaplanan Hong Kong Özel İdare Bölgesi vergisinin tutarını aşmadığı sürece izin verilecektir.

2. Türkiye yönünden çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:
(a) Bir Türkiye mukimi bu Anlaşma hükümlerine göre Hong Kong Özel İdare Bölgesinde vergilendirilebilir bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, yabancı vergilerin mahsubuna ilişkin Türk vergi mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, bu kişinin geliri üzerindeki vergiden Hong Kong Özel İdare Bölgesinde bu gelir üzerinden ödediği vergiye eşit olan tutarın mahsubuna izin verecektir. Bununla birlikte bu mahsup, Hong Kong Özel İdare Bölgesinde vergilendirilebilen gelire atfedilebilen, mahsuptan önce Türkiye'de hesaplanan gelir vergisi miktarını aşmayacaktır.

(b) Bir Türkiye mukimi, bu Anlaşma hükümlerine göre yalnızca Hong Kong Özel İdare Bölgesinde vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde Türkiye, Türk vergisinin artan oranını tespit ederken yalnızca Hong Kong Özel İdare Bölgesinde vergilendirilecek geliri dikkate alabilir.

Madde 23 Ayrım Yapılmaması

1. Hong Kong Özel İdare Bölgesi yönünden, burada yerleşme hakkına sahip olan, kurumlaşan veya kurulan, Türkiye yönünden ise Türk vatandaşı olan kişiler; diğer Akit Tarafta, bu diğer Akit Tarafta yerleşme hakkına sahip olan, orada kurumlaşan veya kurulan kişilerin (diğer Akit Taraf Hong Kong Özel İdare Bölgesi ise) ya da diğer Akit Tarafın vatandaşlarının (diğer Akit Taraf Türkiye ise), özellikle mukimlik bakımından aynı koşullarda tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı yükümlülüklerden farklı veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı yükümlülüklere tabi tutulmayacaklardır.

2. Bir Akit Tarafın mukimi olan vatansız kişiler, her iki Akit Tarafta da, Akit Tarafta yerleşme hakkına sahip olan kişilerin (Akit Taraf Hong Kong Özel İdare Bölgesi ise) ya da Akit Tarafın vatandaşlarının (Akit Taraf Türkiye ise), özellikle mukimlik bakımından aynı koşullarda tabi oldukları veya olabilecekleri herhangi bir vergilemeden ve buna bağlı yükümlülüklerden farklı veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı yükümlülüklere tabi tutulmayacaklardır.

3. Bir Akit Taraf teşebbüsünün diğer Akit Tarafta sahip olduğu işyerinin vergilendirilmesi, bu diğer Akit Tarafta, diğer Akit Tarafın aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerinin tabi olduğu vergilemeye göre daha az lehte olmayacaktır. Bu hüküm, bir Akit Tarafın kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla, vergileme amaçları bakımından uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Taraf mukimlerine de uygulamak zorunda olduğu yönünde anlaşılmayacaktır.

4. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 5 inci fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Akit Taraf teşebbüsünce diğer Akit Tarafın bir mukimine yapılan faiz, gayrimaddi hak bedeli ödemeleri ve diğer ödemeler, söz konusu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının belirlenmesinde, bu ödemeler ilk bahsedilen Akit Tarafın bir mukimine yapılmış gibi aynı koşullarda indirilebilecektir.

5. Bir Akit Tarafın, diğer Akit Tarafın bir veya birden fazla mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya sermayesi kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Akit Tarafta, bu Akit Tarafın diğer benzeri teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden veya buna bağlı yükümlülüklerden farklı veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı yükümlülüklere tabi tutulmayacaklardır.

Madde 24 Karşılıklı Anlaşma Usulü

1. Bir kişi, Akit Taraflardan birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Akit Tarafların iç mevzuatlarında öngörülen çözüm yollarıyla bağlı kalmaksızın, durumu Akit Taraflardan birinin yetkili makamına arz edebilir. Söz konusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen vergilemeyle sonuçlanan eylemin ilk bildiriminden itibaren üç yıl içerisinde yapılmalıdır.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulur ve kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşamaz ise, Anlaşmaya ters düşen vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Akit Tarafın yetkili makamıyla karşılıklı anlaşma yoluyla sorunu çözmeye gayret edecektir. Anlaşmaya varılan her husus, Akit Tarafların iç mevzuatlarında öngörülen zamanaşımı sürelerine bakılmaksızın uygulanacaktır.

3. Akit Tarafların yetkili makamları, Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddüdü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Akit Tarafların yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek amacıyla birbirleriyle, kendilerinden veya temsilcilerinden oluşan ortak bir komisyon kanalı da dâhil olmak üzere, doğrudan haberleşebilirler.

Madde 25 Bilgi Değişimi

1. Akit Tarafların yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece bu Anlaşma kapsamındaki vergilere ilişkin Akit Tarafların iç mevzuatının idaresi veya uygulanması ile ilgili olduğu öngörülen bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bilgi değişimi 1 inci maddeyle sınırlı değildir.

2. Bir Akit Tarafça 1 inci fıkra uyarınca alınan her türlü bilgi, bu Akit Tarafın kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca 1 inci fıkrada bahsedilen vergilerin tahakkuku ya da tahsiliyle veya cebri icra ya da kovuşturmasıyla veya bu vergilerle ilgili itirazları karara bağlamakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dâhil) ve Türkiye yönünden, bunları denetlemekle görevli kişilere verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar,

söz konusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar, söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler. Bilgiler herhangi bir amaçla üçüncü ülkelere açıklanmayacaktır.

3. 1 inci ve 2 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Akit Tarafı:
(a) kendisinin veya diğer Akit Tarafın mevzuatına ve idari uygulamalarına aykırı idari önlemler alma;

(b) kendisinin veya diğer Akit Tarafın mevzuatı veya olağan idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;

(c) herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine (ordre public) aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

4. Bir Akit Tarafça bu madde uyarınca bilgi talep edilmesi durumunda, diğer Akit Taraf, kendi vergi amaçları yönünden bu bilgilere ihtiyacı olmasa bile, talep edilen bilgiyi sağlamak için kendi bilgi toplama yetkilerini kullanacaktır. Önceki cümlede yer alan yükümlülük, 3 üncü fıkradaki sınırlamalara tabi olmakla birlikte, bu sınırlamalar hiçbir surette bir Akit Tarafa, yalnızca bilgide kendi vergi menfaati bulunmadığı gerekçesiyle bu bilgiyi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanmayacaktır.

5. 3 üncü fıkra hükümleri hiçbir surette bir Akit Tarafa yalnızca, bilginin bir banka, diğer finansal kurum, temsilci veya acente ya da yedimin gibi hareket eden bir kişide bulunması veya bir kişinin mülkiyet menfaatleri ile ilgili olması nedeniyle bu bilgiyi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanmayacaktır.

Madde 26 Hükümet Temsilciliği Mensupları

Bu Anlaşma hükümleri, konsolosluk memurları dâhil hükümet temsilciliği mensuplarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 27 Menfaatlere Hak Kazanılması

1- (a) (i) Bir Akit Taraf teşebbüsü, diğer Akit Taraftan gelir elde ettiğinde ve ilk bahsedilen Akit Taraf, söz konusu geliri, teşebbüsün üçüncü bir ülkede bulunan işyerine atfedilebilir gelir olarak değerlendirdiğinde; ve (ii) söz konusu işyerine atfedilebilir kazançlar, ilk bahsedilen Akit Tarafta vergiden istisna edildiğinde,

bu Anlaşmanın menfaatleri, herhangi bir gelir unsuru üzerindeki üçüncü ülkedeki vergi, bu işyeri ilk bahsedilen Akit Tarafta bulunsaydı, burada o gelir unsuruna uygulanacak olan verginin yüzde 60'ından düşük ise, o gelir unsuruna uygulanmayacaktır. Böyle bir durumda, bu fıkrada yer alan hükümlerin uygulandığı herhangi bir gelir, Anlaşmanın diğer hükümlerine bakılmaksızın, diğer Akit Tarafın iç mevzuatına göre vergilendirilebilir olmaya devam edecektir.

(b) Diğer Akit Taraftan elde edilen gelir, işyeri vasıtasıyla yürütülen aktif bir işten kaynaklanıyor veya buna bağlı elde ediliyor ise bu fıkranın önceki hükümleri uygulanmayacaktır (bu faaliyetler bir banka, sigorta teşebbüsü veya kayıtlı menkul kıymetler satıcısı tarafından yürütülen sırasıyla bankacılık, sigortacılık veya menkul kıymetler faaliyeti olmadıkça, teşebbüsün kendi hesabına yatırım yapma, yönetme veya yatırımı sadece elde tutma faaliyeti hariç olmak üzere).

(c) Anlaşmanın tanıdığı menfaatlerin, bir Akit Tarafın mukimi tarafından elde edilen bir gelir unsuru bakımından, bu fıkranın önceki hükümleri uyarınca sağlanmaması durumunda, bu mukimin talebine istinaden, diğer Akit Tarafın yetkili makamı, bu mukimin bu fıkrada yer alan gereklilikleri karşılamama sebeplerinin (zarara uğraması gibi) ışığında bu menfaatlerin sağlanmasının makul olduğuna karar verirse, yine de söz konusu gelir unsuru bakımından bu menfaatleri sağlayabilir. Bir önceki cümle uyarınca talebin yapılmış olduğu Akit Tarafın yetkili makamı, talebi kabul veya reddetmeden önce, diğer Akit Tarafın yetkili makamı ile istişare edecektir.

2. Anlaşmanın diğer hükümlerine bakılmaksızın, bir gelir unsuruna ilişkin olarak Anlaşma kapsamındaki bir menfaat, doğrudan veya dolaylı olarak bu menfaat ile sonuçlanan herhangi bir düzenleme veya işlemin esas amaçlarından birinin bu menfaati elde etmek olduğu sonucuna varılması, tüm ilgili durum ve koşullar göz önünde bulundurulduğunda makul ise, bu koşullar altında bu menfaatin sağlanmasının Anlaşmanın ilgili hükümlerinin hedef ve amacına uygun olacağı ortaya konmadıkça, sağlanmayacaktır.

3. Bu Anlaşma hükümleri, bu şekilde tanımlansın veya tanımlanmasın, Akit Tarafların vergi kaçakçılığı veya vergiden kaçınma ile ilgili kendi iç mevzuat ve önlemlerini uygulama haklarını etkilemeyecektir.

Madde 28

Yürürlüğe Girme

Akit Taraflar, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi mevzuatlarında öngörülen işlemlerin tamamlandığını birbirlerine yazılı olarak bildireceklerdir. Anlaşma, 1 inci fıkrada bahsedilen bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihten otuz gün sonra yürürlüğe girecek ve Anlaşma hükümleri: (a) Hong Kong Özel İdare Bölgesi'nde: Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı takip eden yılın Nisan ayının birinci günü veya daha sonra başlayan herhangi bir vergilendirme yılına ilişkin Hong Kong Özel İdare Bölgesi vergileri için;

(b) Türkiye'de: (i) kaynakta kesilen vergiler bakımından, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı takip eden yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen tutarlar için; ve (ii) diğer vergiler bakımından, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı takip eden yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için

uygulanacaktır.

Madde 29

Yürürlükten Kalkma

Bu Anlaşma, bir Akit Tarafça feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Akit Taraflardan her biri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık bir sürenin bitiminden sonra başlayan herhangi bir takvim yılının sona ermesinden en az altı ay önce diğer Akit Tarafa yazılı fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı resmî yollardan feshedebilir. Bu durumda Anlaşma:

(a) Hong Kong Özel İdare Bölgesi'nde: Fesih ihbarnamesinin verildiği yılı takip eden yılın Nisan ayının birinci günü veya daha sonra başlayan herhangi bir vergilendirme yılına ilişkin Hong Kong Özel İdare Bölgesi vergileri için;

(b) Türkiye'de: (i) kaynakta kesilen vergiler bakımından, fesih ihbarnamesinin verildiği yılı takip eden yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen tutarlar için; ve (ii) diğer vergiler bakımından, fesih ihbarnamesinin verildiği yılı takip eden yılın Ocak ayının

birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için

hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşmayı imzaladılar. Türkçe, Çince ve İngilizce dillerinde, ikişer nüsha halinde, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, 24 Eylül 2024 tarihinde, Hong Kong'da düzenlenmiştir. Metinler arasında farklılık olması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır. **Türkiye Cumhuriyeti** Hükümeti Adına Bekir BAYRAKDAR Gelir İdaresi Başkanı **Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong** Özel İdare Bölgesi Hükümeti Adına Christopher HUI Mali Hizmetler ve Hazine Bakanı 3. 24 üncü madde 2 nci fıkrasına ilişkin olarak Türkiye bakımından, mükellefin karşılıklı anlaşma neticesinde doğan iadeyi, karşılıklı anlaşma sonucunun vergi idaresi tarafından mükellefe bildirildiği tarihi takip eden bir yıllık süre içinde talep etmesi gerektiği anlaşılmaktadır. 4. 25 inci Maddenin 2 inci fıkrasına ilişkin olarak Türkiye yetkili makamının bilgiyi, Sayıştay'a, Türk Vergi Denetim Kurulu'na, Türk Ombudsman Kurumuna ve bunların çalışanlarına açıklayabileceği anlaşılmaktadır. Türkiye yetkili makamı adı geçen denetim kurumlarında sonradan bir değişiklik olması durumunda Hong Kong Özel İdare Bölgesi yetkili makamını bilgilendirecektir. BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Protokolü imzaladılar. Türkçe, Çince ve İngilizce dillerinde, ikişer nüsha halinde, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, 24 Eylül 2024 tarihinde, Hong Kong'da düzenlenmiştir. Metinler arasında farklılık olması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Bekir BAYRAKDAR Gelir İdaresi Başkanı Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdare Bölgesi Hükümeti Adına Christopher HUI Mali Hizmetler ve Hazine Bakanı

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdare Bölgesi Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması'nın (bundan böyle "Anlaşma" olarak bahsedilecektir) imzalanması sırasında, aşağıda imzaları bulunan taraflar Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturmak üzere aşağıdaki hükümlerde anlaşmışlardır. 1. 10 uncu maddenin 2 nci fıkrasına ilişkin olarak Hong Kong Özel İdare Bölgesi'nde temettülerin vergilendirilmediği anlaşılmaktadır. Söz konusu temettülerin Hong Kong Özel İdare Bölgesi'nde vergilendirilmesi durumunda, 2(a) fıkrasında belirtilen oran yüzde 5'ten yüzde 10'a; 2(b) fıkrasında belirtilen oran yüzde 10'dan yüzde 15'e çıkarılacak ve Hong Kong Özel İdare Bölgesi yetkili makamı 2 nci maddenin 4 üncü

fıkrası uyarınca Türkiye yetkili makamını bilgilendirecektir. 2. 10 uncu maddenin 3 üncü fıkrasına ilişkin olarak (a) Hong Kong Özel İdare Bölgesi bakımından, “yatırım fonu” ve “yatırım ortaklığı”, Menkul Kıymetler ve Vadeli İşlemler Kanunu (Cap 571) uyarınca Hong Kong Menkul Kıymetler ve Vadeli İşlemler Komisyonu tarafından yetkilendirilen kolektif yatırım planlarını ifade eder. (b) Türkiye bakımından, “yatırım fonu” ve “yatırım ortaklığı”, Sermaye Piyasası Kanunu (6362 sayılı Kanun, 30 Aralık 2012 tarihli Resmi Gazete) ile düzenlenen ve denetlenen yatırım araçlarıdır.

Kararın Yabancı Dilleri İçin Tıklayınız.

Resmi Gazete için Tıklayınız.

Mevzuat için Tıklayınız.